

NEKROLÓG

Emlékezés Kolozs Barnabásnéra (1947–2016)

*Ad perpetuam rei memoriam –
ad perpetuam memoriam.
(Örök emlékeztetésül – örök megemlékezésül.)*

ÉLETÜNK KÜLÖNÖS, DE TERMÉSZETES VELEJÁRÓJA, hogy földi létünk alatt találkozások és eltávozások sorozata lesz osztályrészsünk. Sokszor már nem is idézhető vissza, kivel hol és mikor találkoztunk először, vagy éppen mikor is láttuk őt utoljára. De, természetesen, azért vannak felejthetetlen, örökre megmaradó találkozások vagy éppen eltávozások, amelyekre pontosan emlékezünk.

Az élet körforgásának ez a játéka hol csalóka, hol bizonyosság: emberi kapcsolataink elengedhetetlen szövevénye, amely jól-létünk olyan történései, amelyek nélkül nincs tegnap, ma és holnap. Csak akkor ocsúdunk fel, amikor a „majd még találkozunk”, „bizonyára összefutunk még” vagy éppenséggel „hívni foglak, hívj fel”

helyett könyörtelenné válik a valóság: már soha többé nem lesz erre alkalom.

Városunkban sokan, könyvtárosok és helytörténészek, s egykor a Táncsics iskola pedagógusai, diákjai nem csak ismerték, hanem szeretettel, megbecsüléssel vették körül őt, Kolozs Barnabásné Nagy Éva Katalint, aki január 28-án életét befejezve itt hagyta családját, egykori kollégáit, valaha volt diákjait s mindannyiónkat, akik nem csak ismertük, hanem tiszteltük is szakmaszeretetéért, a pedagógus- és könyvtáros-

hivatás elkötelezettségéért, szerénységéért, aki csendes szorgalommal írta tanulmányait, készített nélkülözhetetlen bibliográfiákat és szerkesztette a Tánacsics iskola évkönyveit.

Veszprém lett az igazi otthona. Ő is, mint ahogyan városunk sok ezer lakosa mondhatta/mondhatja, a '60-as, a '70-es években messziről érkezett ide, ebbe a befogadó, szellemi pezsgéssel megáldott városba 1970-ben.

A Hajdú-Bihar megyei, a román határ melletti Nagylétán (ma: Létavértes) született gazdálkodó családban. (Édesapja gyümölcskertész volt, édesanyja a háztartást vezette.) Az általános iskolát szülőfalujában végezte el, majd Debrecenben a Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumban érettségizett 1966-ban. A megyeszékhely tanítóképző főiskoláján könyvtár–népművelés szakon tanult, amelyet 1969-ben végzett el.

Első munkahelye a debreceni városi könyvtárban volt (1969–1970), s ezt követően kapott könyvtárosi állást Veszprémben, a megyei kórház orvosi szakkönyvtárban. 1973-ban találta meg a számára a szakmai kiteljesedésre lehetőséget adó munkahelyet: a Tánacsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumot, ahol közel három és fél évtizeden át (2007-ig) volt könyvtáros-tanár.

Szakmai érdeklődése túlmutatott a mindennapi könyvtáros munkaköri kötelezettségek teljesítésén: a Tánacsics vezetése és tanári közössége innovatív pedagógiai munkája, s a férje, városunk neves szobrász-alkotóművésze, és lánya, a jogász végzettségű Borbála által biztosított családi háttér, az iskola gazdag könyvtára segítettek alkotókészsége kibontakozását. 1980-ban az Eötvös Loránd Tudományegyetemen magyar nyelv és irodalom–könyvtár szakos diplomát szerzett.

Munkahelyén közreműködött az iskolatörténeti programokon, kiállításokat szervezett, s jelentős feladatokat vállalt az intézmény hagyományai megújításában. Ez a munkássága maradandó emlékeként ott szerepel az iskola évkönyveiben.

Első tanulmányát 1973-ban, az utolsót 2014-ben készítette. E két évszám között 130 közleményt (cikket, tanulmányt, bibliográfiát) készített és/vagy jelentetett meg évenkénti folyamatossággal. Ezeket országos és megyei könyvtári, pedagógiai és helytörténeti lapokban, folyóiratokban, kötetekben, vagy ezekhez kapcsolódóan mellékletként jelentette meg, többek között a Tánacsics iskola évkönyveiben, a Veszprém Megyei Művelődésügyi Szemlében, a Horizontban, a Szakmunkásnevelésben, a Magyar Könyvszemlében, a Könyv és Nevelésben, a Megyei Pedagógiai Híradóban, a Könyvtárosban, a Szakoktatásban, a Honismeretben, az Új Pedagógiai Szemlében és a Veszprémi Szemlében.

E kiadványok változatossága szakmai-könyvtárosi érdeklődése gazdagságát is jelzi. S ha közülük kettőt emelünk ki, hangsúlyosan szerepel bennük a repertórium és a bibliográfia. A megye iskolai könyvtárosai közül ő volt az ezekből legtöbbet készítő, s gondos, szakszerű feltárásokkal adott segítséget a kutatóknak, könyv-

tárosoknak, helytörténészeknek. Jelentős munkái között tarthatjuk számon a Horizont, a piarista gimnázium, a Veszprém Megyei Művelődésügyi Szemle, kétszer is a Veszprémi Szemle, az Országos Oktatástechnikai Központ kiadványai, a Veszprém megyei honismereti tanulmányok repertóriumait, és számos kisebb-nagyobb terjedelmű bibliográfiát, mutatót.

Országos és helyi periodikákban voltak olvashatók recenziói, amelyek pedagógiai, pedagógia-közeli, közművelődési vagy helytörténeti kötetek szakaszerű, könyvszerűen kitérő ismertetései, értékelései voltak.

Tanulmányai témái – többek között – az iskolai könyvtárhasználati órák pedagógiai lehetőségei, a szakmunkástanulók olvasáskultúrája, a könyvtáros-továbbképzés, könyvtárak története, Ányos Pál költészete, régi könyvek értékei, évfordulók voltak.

Szerkesztette a Táncsics iskola három évkönyvét (2008–2010). Több kézirat pályázatra készült, amelyek a megyei könyvtár és a Laczkó Dezső múzeum kézirat-tárában találhatóak.

Publikációs munkássága utolsó évtizedében munkatársa volt folyóiratunknak, a Veszprémi Szemlének. Ebben az első írását, egy rangos, harminc oldalas tanulmányt: Az iskolai könyvtári kultúra kezdetei Veszprémben a XIX. században címmel 2005-ben jelentette meg. Még ugyanebben az évben jelent meg a folyóiratban A veszprémi iskolák értesítőinek bibliográfiája 1815–2003 című, több mint ötven oldalas munkája. A következő években még tizenháromszor volt olvasható neve a szerzők között: a folyóiratban olyan közlési lehetőséget talált, amely az utolsó éveiben szinte kizárólagos lett. Utolsó közleménye is ebben a lapban jelent meg 2014-ben.

Vele, munkájával kapcsolatban több lap írása foglalkozott. Utolsóként a Veszprém megyei helytörténeti lexikon, amelyben életútja ismertetése olvasható.

Emlékét iskolai kollégái, könyvtárosok, iskola- és helytörténészek, s mindazok megőrzik, akik megismerhették az ő szerény, csendes, alkotómunkás, a könyvek, a könyvtár, a kollégái és a diákjai iránt elkötelezett személyiségét.

Altum silentium. (Vergilius)

TÖLGYESI JÓZSEF